

FRÝDECKO ≈ MÍSTECKÝ PATRIOT

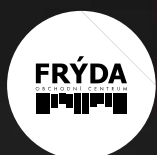
KULTURNĚ-SPOLEČENSKÝ MĚSÍČNÍK | ZDARMA | IX. ROČNÍK | LEDEN–ÚNOR 2023

**Jsem Slezanem,
tedy Frýdečanem
v moravském exilu**

**rozhovor s Davidem Pindurem
na stranách 8-9**

Valentýnské odměny

1. – 12. 2. 2023

NAKUPUJTE A ZÍSKEJTE ZAJÍMAVÉ CENY!

Z historie textilnictví ve Frýdku a Místku – Geiringerové – 15. část

Ferdinand Victor Geiringer začal v Místku působit jako zaměstnanec Aloise Lembergera, který z něj vytvořil svoji prodlouženou místeckou ruku. Netušil tehdy, že tato „ruka“ se bez jeho vědomí začne samostatně hýbat a že jí zůstane pod nehty i něco málo z jeho vlastnictví. Při vyslovení jména Geiringer se pak nejednomu textilnímu dělníkovi v Místku začala v žilách prudce vařit krev a tlak vyskakoval povážlivě vysoko.

► Petr Juřák

Z Vídně do Místku

Konec idylly rodiny Ferdinanda Geiringera v novém vídeňském bytě nastal velmi brzy, 11. března 1938 totiž proběhl v Rakousku vojenský převrat a následujícího dne bylo Rakousko přičleněno k Hitlerově Německé říši. Ve Vídni už tak pro osoby židovského původu nebylo bezpečno a snažily se ji co nejrychleji opustit. To byl i případ rodiny Geiringerovy, která se rozhodla přestěhovat se do tehdy ještě svobodného Československa. Ferdinand Geiringer se odstěhoval do Místku, již ve 20. letech 20. století si zde totiž koupil obytný dům čp. 42 na Staré cestě nedaleko místeckého náměstí. Ten využíval příležitostně při svých cestách z Vídně do Místku, nyní se ale pro něj a celou jeho rodinu stal trvalým bydlištěm. Jaká byla situace v Rakousku po jeho spojení s Německem a jaké s tím měl Ferdinand osobní zkušenosti, to barvitě vylíčil ve svých Vzpomínkách.

„Tato sláva neměla trvat dlouho, protože v březnu 1938 nacisté obsadili Vídeň a Rakousko a ukradli náš majetek.

Národní dům Ferdinanda Geiringera v Místku, v socialistickém období byl zbourán a na jeho místě bylo postaveno obchodní centrum Maryčka, dnes supermarket Albert.

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

Po příchodu Němců jsem cestoval do Rakouska vždy pouze na jeden den a jednu noc, což bylo 25. března a 26. března. Se synovým přítelem Zenzingerem, bankovním úředníkem, jsem jel v sobotu 25. března do Vídně naší velkou dodávkou Tatra a v prudkém dešti v Nikolsburgu jsem se musel po více než hodinu podrobit podrobné kontrole gestapem. Gestapo dokonce odšroubovalo svítilny auta a kontrolovalo nás jako nikdy předtím. Se mnou tam byl náš řidič Pfitzner, kterého jsem musel uklidňovat, protože stál v bezprostřední blízkosti příslušníků gestapa. Když jsme ve Floridsdorfu viděli, jak nad dělníckými domy vlají vlajky s hákovým křížem, nevěřili jsme vlastním očím. V neděli ráno

jsem měl možnost vidět u grand-hotelu /kde přenocovali/ velkou mapu, na které byl zakreslen Frýdek a Místek a celé Sude ty jako součást Německa. Když jsem se v pondělí ráno vrátil do Místku a vyprávěl jsem o tomto zážitku doma, lidé mi stěží věřili a mysleli si, že je to pouhá fantazie. Než jsem odjel z Vídně, chtěl jsem zavolat svému starému příteli Otto Anningerovi z Türkenschanzparku /místní část ve Vídni/, ve sluchátku se ale ozvalo velitelství gestapa. Události ve Vídni a v Rakousku se rychle měnily, a kdo mohl, pokusil se o útěk, mnozí odešli do Československa. Můj vnuk Harry spolu s dalšími sedmdesáti mladými členy mládežnické židovské organizace chalucim (He-Chaluc)

uspíšil svůj výjezd do Palestiny. Měl tehdy 16 let. Jeho mladší bratr Georg, teprve patnáctiletý, se mě zeptal, jestli s námi může odjet do Místku.“

Do Místku se přestěhoval rovněž Ferdinandův starší bratr Isidor. Ten byl od 1. července 1936 tichým společníkem firmy Mechanická tkalcovna Sviadnov – Místek F. a A. Geiringer, žil a působil ale ve Vídni. Isidor se údajně podílel na majetku firmy kapitálovým vkladem 2 066 788 Kč, které Ferdinandovi půjčil na koupi továrny v roce 1927. Na finančních ziscích (či případných ztrátách) firmy se ale nepodílel, zisky se dělily rovným dílem pouze mezi oba veřejné společníky firmy, kterými byli Ferdinand a jeho syn Ernest. ■

INZERCE FMP 1934/04

DOMÁCÍ ZÁPASY

ÚNOR 23

čt 2/2 - 17.30
Vsetín

po 13/2 - 18.00
Kolín

st 22/2 - 18.00
Šumperk

po 27/2 - 18.00
Zlín

V bývalé tkalcovně bude muzeum Marlenky

Areál s bývalou textilní továrnou Lembergerovy rodiny v Místku vydražila před několika dny společnost Marlenka za 94,5 milionu korun. Vedení firmy v žádném případě nehodlá změnit výrobní sortiment, a tak vše zůstává při starém – jen budou vyrábět medové dorty a zákusky podle tradiční rodinné arménské receptury v dalším novém závodě.

Továrna byla vydražena včetně přílehlých pozemků, zahrady a podnikového parku. Společnost Marlenka patří v současné době mezi největší cukrářské firmy v Evropě a téměř tři čtvrtiny své produkce vyvážá do 55 zemí celého světa. Její dorty a zákusky znají v Jižní Koreji, Izraeli, Saudské Arábii nebo USA. Roční výroba představuje 2,5 milionu dortů a osm milionů dalších sladkých výrobků, kapacita produkce se navíc rok od roku navyšuje.

„Koupě nových podnikatelských prostor se pro naši firmu stala nutností,“ konstatoval syn zakladatele společnosti Nshan Avetisjan. „Firma se neustále rozšiřuje, proto jsme hledali pozemky, respektive prostory pro nový závod. Nabídky byly z Karviné a Mošnovy, ale naše rozhodnutí nakonec

padlo na „domovskou“ textilní Lembergerovu továrnu. Přestože byla koupě zhruba čtyřikrát dražší než pozemky v Karviné a Mošnově, jednalo se o emoční záležitost podnikatelů. „Jsme patrioti a rádi bychom staré budově vdechli nový život,“ dodal Avetisjan. Celková investice, rekonstrukce a pořízení technologií by se měly finančně během následujících čtyř let vyšplhat téměř na jednu miliardu korun.

Není tajemstvím, že se Avetisjanové zabývají dalšími nápady, jak továrnu a její okolí využívat nejen na pečení sladkých dobrot. „Hrajeme si s myšlenkou, že bychom z komína, který tvoří výraznou dominantu tohoto místa, mohli vybudovat vyhlídkovou věž,“ dodal podnikatel.

Lembergerova textilní továrna sloužila od roku 1893 jako

Budova bývalé Lembergerovy tkalcovny by se měla proměnit v muzeum se stylovou kavárnou společnosti Marlenka.

tkalcovna. Za 2. světové války přešla pod správu okupačních úřadů a po válce byla začleněna do národního podniku Slezan. Mnozí z obyvatel města ji ještě pamatují

jako „jedničku“ – Slezan 01. Budova továrny patří k nejvýznamnějším a historicky i architektonicky k nejcenějším budovám Frýdku-Místku. ■

FRÝDECKO=MÍSTECKÝ PATRIOT

Registrační číslo MK ČR E 22263 | Vydává: Jiří Vítězslav Sachr
Adresa redakce: S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek
Kontakt: redakce@fmpatriot.cz, 608 832 606, www.fmpatriot.cz | Tisk: MAFRAPRINT, Pavelkova 7, Olomouc
Grafika: Studio 87, Josef Omelka | Distribuce: Česká distribuční k.s. | Nevyžádané příspěvky nevracíme
Za obsah inzerce zodpovídá její zadavatel, nemusí odpovídat názoru redakce
Neoznačené foto pochází z archivu redakce | Datum vydání: 27. 1. 2023 | Náklad: 26 000 ks
Foto na titulní straně: Jiří Vítězslav Sachr

Inzerci vám rád zprostředkuje
Jiří Vítězslav Sachr
Tel.: 608 832 606
redakce@fmpatriot.cz, inzerce@fmpatriot.cz

www.fmpatriot.cz

INZERCE FMP 1973/01

Mint
reality

Rekonstrukce jako cesta ke zvýšení ceny nemovitosti při prodeji?

Ano! A víme jak na to!

Volejte 731 698 871
www.mintreality.cz

Garantem rekonstrukcí je šampion OKTAGONU
Jonas "SHARK" Mágárd

- Tepelná čerpadla alpha innotec
- Kotle na dřevo Blaze Harmony
- Instalace podlahového a ústředního topení
- Plynové kondeační kotle Broetje Heizung

www.hrusatop.cz

BRÖTJE
HEIZUNG

alpha innotec

blaze

Tel.: +420 725 980 764, mail: d.hrusecky@email.cz, Místecká 176, 739 21 Paskov

GLOSA

„Víte, já mám syna a von vám je děsně chytřej,“ začíná svoji scénku již zemřelý komik Felix Holzmann. Dovolím si jeho dialog parafrázovat: „Jednou takhle v létě povídám – to je dneska zima!?! ...a kluk hned na to: bude padat nížek, budeme stavět huhuláka.“

„A kolik je vašemu synovi let?“ ptá se ho jeho jevištní partner. „No, bylo mu patnáct,“ zní Holzmannova odpověď.

Proč tolik na úvod? V polovině loňského prosince nás překvapilo husté sněžení. Za dva dny napadlo tolik sněhu, kolik nebylo za minimálně dvě předcházející zimy dohromady. Měl jsem radost jako malý kluk! Hned po prvních nadávkách a proháněné cestě, aby se autem dalo vyjet na hlavní silnici, se nadávky změnily v přání, aby sníh vydržel aspoň do Tří králů. Nestalo se, přišlo něco zcela jiného. Na Holzmannovu scénku jsem si vzpomněl, když za mnou přišel můj syn a řekl: „Mám chuť postavit sněhuláka. Ne vzadu na zahradě, ale před domem! Ať ho všichni vidí!“

„Sněhu je dost, ale málo lepší. Není vlhký. Víš co, vezmi lopatu a vyházej sněhovou hromadu, pak ji trochu pokropíme, můžeme sněhuláka vymodelovat a nedělat ho klasicky ze sněhových koulí.“ Hned nato mi v hlavě zavrtala myšlenka: Nóóóóó, sněhu je dost, mrkev na nos máme, nějaký hrnec na hlavu taky najdeme, ale kde vezmeme uhlí? Na oči, pusy a knoflíky? Konec, smutný konec... Uhlí prostě není, i když na něm – do slova – spíme a chodíme po něm. Smůla! Ani můj známý havíř, který mi vždycky před Mikulášem ukradl ze šachty pár kousků černého zlata pro má vnoučata, už na Darkově skončil. Raději odešel do předčasného důchodu, než by s sebou nechal vláčet, jak to zdůvodnil. To jsme dopadli, pomyslel jsem si. Kvůli uhlí si nepostavíme ani sněhuláka. Jasně že by se dalo něčím nahradit, ale my nechceme náhražky. Uznáváme pouze klasiku!

Sníh záhy roztál, ale teď, když píšu tento sloupek, se z nebe opět snáší něco bílého. Paní Zima chytila druhý dech. Asi se vypravím do uhelných skladů a koupím pěkný ořech. Anebo bude stačit hrst koku? Až uvidíte před naším domem sněhuláka „klasika“, tzn. bílý sníh, černé uhlí, mrkev a na hlavě hrnec, tak toho jsme postavili se synem!

P. S. Můj syn bude mít letos osmadvacet! A von je vám děsně chytřej!

Martin Sládek

Tříkrálový průvod i sbírka pro Charitu

Tradiční Tříkrálový průvod se letos uskutečnil v sobotu 7. ledna a pořádala ho místecká římskokatolická farnost s podporou města Frýdek-Místek.

Ten letošní vyšel ze Zámekého náměstí přes Koloredovský most na místecké nám. Svobody a pokračoval do kostela sv. Jana a Pavla, kde ho očekávala Svatá rodina – Panna Marie, Josef a malý Ježíšek.

Součástí oslav příchodu tří králů je i dobročinná sbírková akce, která patří k největším v České republice co do počtu koledníků dobrovolníků, kterých každoročně bývá přes 70 tisíc. Desítky milionů korun, které vyberou do kasiček, pak pomáhají lidem v nouzi, které jsou jim předány prostřednictvím projektů Charity ČR. Tříkrálová sbírka byla ukončena 15. ledna. Občané však

Průvod tří králů z frýdeckého Zámekého náměstí pokračoval až do místeckého kostela sv. Jana a Pavla

mohou přispívat finančními dary i nadále na účet největší republikové sbírky (66008822/0800, VS: 777988004) nebo online

pomocí platební brány na webu www.trikralovasbirka.cz. ■

www.trikralovasbirka.cz

V novém roce nejdříve holčička, potom kluk

Chlapům je většinou přisuzována jako nehezka lidská vlastnost lenost. Právě to potvrdily první dva dny nového roku 2023 ve frýdecko-místecké porodnici, kdy na svět přišla 1. ledna ve 14.02 hodin holčička Kateřinka z Horních Domaslavic. Teprve 2. ledna na tento svět poprvé zakřičel kluk Mareček, a to ve 13.47 hodin. Mareček je tedy prvním frýdecko-místeckým občánkem roku 2023.

V loňském roce se ve městě narodilo 1136 novorozenců, z toho 590 chlapečků a 546 děvčátek. Čtyřikrát jsme na svět uvítali dvojčátka. Nejčastějšími jmény byla u chlapců Jakub, Matyáš a Jan, následovali Adam, Štěpán, Mikuláš, Dominik a Vojtěch. U holčiček

dominuje Eliška, Viktorie, Nela, Anna, Tereza, Rozálie, Karolína a Ema.

Rodiče se nebojí dávat svým potomkům ani nezvyklá nebo exotická jména, např. Andreas,

Noah, Christo, Lucas nebo Yanik. Holčičky dostávají mimo jiné jména jako Melissa, Dolores, Ashley, Kira nebo Kaia a další. V městské matrice jsou zaznamenána i dvě jména, a to ve 43 případech. ■

INZERCE FMP 1975/01

Střední zahradnická škola, Ostrava, p.o.
Tel: 596 622 335 e-mail: szas.ostrava@gmail.com

Nabízí tvořivým žákům, kteří mají rádi přírodu studium v perspektivních zahradnických a přírodovědných oborech

Obory středního vzdělání s maturitní zkouškou:
41-44-M/01 Zahradnictví
Obor s širokým uplatněním se zaměřením na exteriéry, interiéry a design. (Jediná škola na severní Moravě s tímto oborem)
78-42-M/05 Přírodovědné lyceum
Obor pro zájemce o přírodní vědy, zejména botaniku, chemii, biologii a životní prostředí.

Obory středního vzdělání s výučním listem:
41-52-H/01 Zahradník - NOVÉ KRAJSKÁ STIPENDIA
66-51-H/01 Prodavač květin - florista
Jedná se o obory s velkým uplatněním na trhu práce.

Více informací na www.szas-ostrava.cz

Pro mimoštravské je zajištěno ubytování ve vlastním domově mládeže.

Pro další informace Vás kdykoli rádi přivítáme ve škole po tel. ohlášení.

INZERCE FMP 1968/01

Kominitví BUMBALA

+420 724 921 728
bumbala.lukas@seznam.cz
www.kominitvibumbala.cz

Opravy památek v roce 2023

V letošním roce hodlá frýdecko-místecká radnice opravit další drobné památky na území města. Pro obnovu jsou naplánovány kaple, socha a kříž.

Restaurování se dočká socha sv. Floriána před kostelem sv. Jana a Pavla. V Radniční ulici bude opravena socha Maryčky Magdonové a na ulici J. Pešiny kříž. Další opravu si vyžádá dřevěný kříž na Lískovecké ulici a plány počítají do budoucna i s obnovou kapličky sv. Otýlie ve Staroměstské ulici. Maryčka Magdonová by měla podle nových plánů stát čelem k chodníku a ke kolemjdoucím, takže její pozice „bokem“, kterou zaujímal doposud, dozná změny.

V uplynulém roce 2022 byl obnoven pískovcový kříž na lískoveckém hřbitově, renovovány kaple na Bruzovské a na ulici ČSA. Opravy se dočkala i cenná barokní památka na Vršavci. Výše oprav tak dosáhla částky téměř 900 tisíc korun. Zásahu odborníků se nevyhnul ani Památník osvobození (Holubice) a věže a další části kostela sv. Jana a Pavla v Místku. ■

Obchvat města jako vánoční dárek

Jeden z nejkrásnějších vánočních dárků dostali 22. prosince minulého roku řidiči a občané města v podobě otevření části silničního obchvatu spojujícího dálnici D48, a to z jedné strany ve směru od Polska a Českého Těšína a ze strany druhé od Nového Jičína. Rovněž došlo k napojení dálnice D56 od Ostravy a silnice I/56 z Beskyd.

V současné době jsou – i díky příznivému počasí – prováděny na některých úsecích dokončovací práce, a to za plného dopravního provozu. Výstavbu obchvatu od počátku provázejí nemalé problémy, ať už při stavebním povolení, kdy bylo napadeno členy proekologického spolku, tak překážky kladla i sama příroda, kdy docházelo k v některých úsecích k sesuvu půdy. Generální ředitel ŘSD Radek Mátl konstatoval, že práce na zprovoznění celého obchvatu pokračují, aby nejpozději ke konci června letošního roku bylo dílo dokončeno a předáno uživatelům. Celý úsek obchvatu města má délku asi 8,5 km a náklady na investice se vyšplhaly téměř na 4 miliardy korun.

Primátor města si slibuje další úpravy a zlepšení dopravní situace ve městě, v místech bývalého průtahu, kde jsou plánovány bezbariérové přechody pro chodce, nové plochy zeleně a zaslepené ulice získají opět svoji plnou funkčnost. „V plánu je i vybudování několika kruhových křižovatek,“ uvedl Petr Korč. „Především sledujeme taková opatření, že pokud někdo bude chtít městem pouze projíždět, přivedeme ho k použití obchvatu,“ těší se primátor. ■

Jubilantka Štruncová oslavila 101 let

Úctyhodného věku 101 let se v lednu letošního roku dožila klientka Alzheimer Home ve Frýdku-Místku Věra Štruncová. K významnému životnímu výročí jí přišli blahopřát zástupci města v čele s primátorem Petrem Korčem, ředitelka domova Radomíra Havelková, dcera paní Štruncové Hana Jandíková a další pracovníci a klienti zařízení, kteří si s oslavenkyní přifukli na zdraví a další léta života nealkoholickým šampaňským.

Věra Štruncová se narodila ve Vídni, ale po svých rodičích je Češka. Ti pocházeli z Prahy a oba pracovali pro velvyslance a pozdějšího ministra zahraničí Kamila Kroftu. Když se Věra narodila, působil její otec jako velvyslanec v Rakousku. Později je diplomatické povinnosti zavály do Berlína

a otec paní Věry nakonec pracoval v kanceláři prezidenta republiky.

Manžel Věry Štruncové byl zprvu zaměstnán ve Škodě Plzeň a po čase nastoupil do služeb podniku zahraničního obchodu Kovo. Později přešel na ministerstvo zahraničního obchodu a tam ho služební povinnosti dovedly do Švédska a Německa. Paní Štruncová ho následovala a díky znalosti angličtiny a němčiny působila jako sekretářka v obchodním zastoupení. Počátkem 90. let ovdověla a zůstala žít v Praze. Zhoršující se zdravotní stav přiměl její dceru Hanu, aby si maminku vzala k sobě do Frýdku. V současné době pobývá paní Štruncová v Alzheimer Home. I my se připojujeme s přáním pevného zdraví ke gratulantům. ■

INZERCE FMP-1959/01

**STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL
FRÝDEK-MÍSTEK**
„DÁVÁME SVĚTU ŘEMESLNÍKY“

MATURITNÍ OBORY
ELEKTROTECHNIKA, STAVEBNICTVÍ,
NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA

UČEBNÍ OBORY
ELEKTRIKÁŘ, INSTALATÉR, TRUHLÁŘ, TESAŘ,
ZEDNÍK, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ

SPECIÁLNÍ UČEBNÍ OBORY
STROJÍRENSKÉ PRÁCE, ZEDNICKÉ PRÁCE,
STRAVOVACÍ A UBYTOVACÍ SLUŽBY

DVOULETÉ NÁSTAVBOVÉ STUDIUM S MATURITOU
NÁBYTKÁŘSKÁ A DŘEVAŘSKÁ VÝROBA,
PROVOZNÍ ELEKTROTECHNIKA

JEDNOLETÉ STUDIUM S VÝUČNÍM LISTEM
INSTALATÉR, MECHANIK PLYNOVÝCH ZAŘÍZENÍ,
TRUHLÁŘ, TESAŘ, ELEKTRIKÁŘ, ZEDNÍK

MOTIVAČNÍ A PROSPĚCHOVÁ STIPENDIA AŽ 51 000 Kč

Uchazečům o studium nabízíme
také možnost individuálních
konzultací a návštěvu školy.
Kontaktujte nás na tel.: 728 979 399.

STŘEDNÍ ŠKOLA ŘEMESEL, FRÝDEK-MÍSTEK, P. O.
Mgr. Vladimír Švidrnoch, DiS.
svidrnoch@ssremesel.cz
www.ssremesel.cz
tel.: 728 979 399

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Moravskoslezský
kraj

SKUPINA ČEZ

Přispěvková organizace
Městská školní jídelna

Na druhém konci telefonní linky ke mně hovořil rakouský prezident Rudolf Kirchschläger

Muzikant a učitel hudby Ivo Saniter emigroval se svým kamarádem Honzou Klimánkem v roce 1983 přes Jugoslávii do Rakouska. O jejich dobrodružné cestě za svobodou jsme na tomto místě spolu rozmlouvali před pěti lety. Do vysněných Spojených států jim nebylo povoleno vycestovat, dodnes jen spekuluje o důvodech. Tentokrát se se mnou podělil o zážitky ze života exulanta za železnou oponou v Rakousku.

► Jiří Vítězslav Sachr

Co vás čekalo po příjezdu z Jugoslávie?

Byli jsme zklamaní. Jako jediní z celé skupiny uprchlíků žádajících o vycestování do Spojených států v jugoslávském táboře jsme neuspěli. Naše žádosti byly zamítnuty. Od úředníka v Bělehradě jsme obdrželi bleděmodrý cestovní pas OSN s rakouským vízem. K tomu jízdenky na vlak do Vídně, kde nás očekával Ivan Medek, jehož hlas jsem znal z rozhlasových vysílání stanice Hlas Ameriky. Nyní stál přede mnou osobně, byl jsem dojatý, když k nám promluvil. Následoval pobyt v uprchlickém táboře Traiskirchen v Dolních Rakousích, kde bylo kolem pěti tisíc běženců. V prvních dnech jsme prošli tzv. karanténou, což nebylo nic jiného než zadržovací vazba. Zamřížovaná cela...

To muselo být velmi stresující. Jak jste to prožíval?

Vůbec ne, právě naopak. Zatímco doma v Československu byl můj život ubíjející – každodenní

stereotyp bez jakéhokoli vybočení z nalajnovaných kolejí, které určovala strana a vláda, tady to bylo zcela jiné. Kolotoč pohovorů, nevěděl jsem, co se stane za dvě hodiny, natož pak co bude zítra. Byl jsem ve velikém očekávání, co přijde, kam bude směřovat můj další život. Rozhodně jsem žádný stres neprožíval, spíš bych to nazval euforií.

Jak se k vám Rakušané chovali? Nenahlíželi na vás přezíravě?

Každý, kdo někdy přišel do styku s rakouskou dopravní policií, mi potvrdí, že jsou to profesionálové. Přísní a odměření, ale spravedliví. Co se týče cizineckých úředníků, kteří mne vyslyšeli a se kterými jsem řešil udělení politického azylu v Rakousku, to bylo stejné. Kamenné tváře bez úsměvu, ale se snahou pomoci. Také běžní lidé se k nám chovali přátelsky a vlně.

Po týdnu v Traiskirchenu jsme byli transportem přesunuti do hostince Gruber v Ramsau bei Hainfeld, který fungoval jako táborová pobočka. Byl to rodinný penzion, který řídila přes osmdesát let stará paní

Téměř všude dnes Ivoše doprovází jeho čtyřnohý kamarád jezevčík Igor.

Foto | Jiří V. Sachr

Gruberová, ale vše vlastně zařizovali její vnuk a dcera. Do restaurace, která byla součástí penzionu, docházeli i místní starousedlíci. Jedním z nich byl ředitel místní školy, který se zajímal, odkud jsme. Když jsem se zmínil, že jsem muzikant, poskytl mi klíče od školy, ve které měli klavír, abych mohl denně hrát a nevyšel ze cviku. Na parapetu okna zůstávaly nevyzvednuté svačiny žáků, kteří byli ten den nemocní. Říkal mi: „Klidně to všechno sněž, my bychom to pak stejně vyhazovali.“ Místní učitel mi zase koupil úplně nové noty, „Temperák“ od Bacha a Sonáty od Mozarta. Zaplatil za mne také povinné ručení na staré auto, které jsem si pořídil. Jenom tak. „Uprchlíkům je třeba pomáhat,“ říkal.

Domlouval ses německy?

S němčinou jsem byl na štíru, ale intenzivně jsem se učil. Brzy jsem mezi místní zapadl, a dokonce jsem zpíval v tamním sboru. Snažil jsem se používat svou lámanou angličtinu, ale té příliš nerozuměli. Ze všech stran a všude byla snaha domluvit se. Rukama, nohama, někdy to pro pozorovatele muselo působit komicky. Dostal

jsem také svou první nabídku práce – zatím na černo. Do doby, než mi byl udělen politický azyl, jsem oficiálně nesměl pracovat. Od státu jsme dostávali kapesné sto čtyřicet šilinků měsíčně. Ubytování a stravu jsme měli zajištěnou, takže na cigarety, ovoce a nějakou sladkost to stačilo.

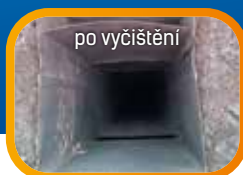
Říkal jsi, že ses tehdy dostal svou první pracovní nabídku. O co šlo?

Byla to práce na pile u Franze Wittmanna, úspěšného rakouského automobilového závodníka. O několik týdnů později jsem pak nastoupil do firmy, která vyráběla šité igelitové pytle. Odběratelem téměř celé produkce byl Irán a Irák, které mezi sebou v té době válčily. Říkalo se, že pytle slouží na těla padlých vojáků v boji. Byly dlouhé dva metry, z hrubého černého igelitu. Věřil bych tomu. No a jedno z mých prvních zaměstnání ve Vídni bylo místo řidiče. Svázel jsem tělesně a mentálně postižené děti do speciální školy. Někdy jsem si s nimi opravdu užil – stalo se, že mi chtěly během jízdy podpálit interiér automobilu. Jindy nalepily krajíc chleba s máslem zevnitř okna vozu a vrcholem bylo, když se

CÍTÍTE, CO VAŘÍ SOUSED?

před čištěním

po vyčištění

V nečištěných odvětrávacích šachtách jsou bakterie, plísňe, alergen, choroboplodné zárodky, karcinogeny.

- Čistíme a dezinfikujeme odvětrávací šachty
- Opravujeme střešní ventilátory

**Zadarmo Vám uděláme kontrolu
jedné šachty kamerou**

+420 601 153 200

www.plicedomu.cz

mi jeden z nich snažil za jízdy zapíchnout tužku do ucha. No řehole. (smích)

O okolnostech vašeho seznámení se spisovatelkou Friedl Melach Hofbauer, u které jste s kamarádem Klimánkem ve Vídni bydleli, jsme spolu mluvili před pěti lety. Přiblížil bys ji našim čtenářům? Kdo a jaká byla?

Skvělá žena, která se stala naší náhradní matkou a nejlepší kamarádkou. V Rakousku byla díky svým knížkám pro děti velmi známou a populární osobností. Měla spoustu známých a přátel v kulturních i vládních kruzích. Politicky byla původně ukotvena velmi nalevo, z jejího komunismu ji ale vyléčila okupace Československa v roce 1968 a od té doby inklinovala k rakouským sociálním demokratům a zeleným. Myslím si, že tím, že nás přijala do své domácnosti a starala se o nás, se tak trochu i vnitřně vypořádala se svou komunistickou minulostí. Vzpomínám si na chvíle, kdy nebyla doma a já se svou lánou němčinou vyřizoval přichozí telefonáty jejích přátel. Stalo se mi jednou, že jsem zvednul sluchátko a na druhém konci linky ke mně hovořil Rudolf Kirchschläger. Mluvil jsem s rakouským prezidentem! (smích)

Tehdy už ses živil muzikou?

Díky zázemí paní Friedl jsem se poměrně brzy dobře domluvil německy. Celkem slušně jsem si vydělával hraním v jazzovém triu po barech a hospodách, ale chtěl jsem se dostat k lepšímu kšeftu. Získal jsem dobře placené místo klavíristy v luxusním hotelu Bristol, které obnášelo i další benefity navíc jako třeba ubytování v hotelovém pokoji s překrásným výhledem. U přijímání přehrávek mě přivítala starší dáma v krásném kožichu,

celá obtěžkána šperky s brilianty. Chtěla, abych jí zahrál něco od Mozarta, ale já od něj z paměti nic neznal. Bez mrknutí oka jsem se pustil do druhé věty z Patetické sonáty od Beethovena a doufal, že nic nepozná. Prošlo mi to! Byla nadšená a nabídla mi místo, ale já se nakonec rozhodl pro něco jiného...

Dostal jsi nabídku, která se neodmítá? Co to bylo?

Honza Klimánek už si vydělával krásné peníze v jedné komerční kapele. Chtěl jsem taky! Na můj inzerát, že hledám uplatnění v dobře zajištěném souboru, mi odpověděl Steve Gander, Angličan žijící jen kousek od nás, frontman a zpěvák new wave kapely It. Nevolal, přišel osobně k nám domů. Odmítl jsem ho, hledal jsem přece dobře zaplacený kšeft. Chtěl jsem zavřít, ale vsunul nohu mezi dveře a přesvědčoval mě, abych přišel alespoň na jednu zkoušku, že mají smlouvu na gramodesku a domluvené koncerty v Itálii, Západním Berlíně a Singapuru. Řekl jsem, že tedy přijdu.

Namísto hraní v luxusním hotelu novovlnná kapela?

Zjistil jsem, že jsou nejen opravdoví magoři, ale zároveň špičkoví muzikanti. Hráli jsme na štacích po Rakousku. Nezapomenu na koncert nedaleko Turína v Itálii pro pět tisíc lidí. Před koncertem jsme potkávali na ulici party kluků, kteří si pohvizdovali jeden náš hit. Zatímco v Rakousku v té době soukromá lokální rádia neexistovala a dostat se do státní ORF bylo sci-fi, tady jich bylo mnoho a bušila to do svých posluchačů a našich fanoušků. Koncert dopadl výborně, jenom mi chvíli nešlo do hlavy, proč je v areálu tolik rudých vlajek. Vysvětlení přišlo posléze, akci organizovali italští komunisté. Před komunisty jsem utekl a tady jsem

hrál na jejich akci! Klasik by řekl: „To jsou paradoxy.“

Z koncertu v Singapuru nakonec sešlo a kvůli mně jsme nehráli ani v Západním Berlíně. Na letenky jsme neměli a pozemní cestou bych se tam nedostal. Jako politickému azylantovi mi hrozilo zatčení v NDR a deportace do Československa. Neuskutečnilo se ani nahrávání videoklipu dvojicí Rosacher – Dolezal. Odcestovali na natáčení se skupinou Queen do Velké Británie a už tam navždy zůstali. Všechny videoklipy s Queeny byly od té doby v jejich produkci.

Kapela se pak kvůli nezodpovědnosti a závislosti několika spoluhráčů na heroinu rozpadla. Potkal nás osud tisíců jiných hudebních skupin. Ale se Stevem Ganderem jsme zůstali přátelé dodnes. Dokonce bych s ním měl v létě opět něco natočit... ■

Pokračování v příštím čísle.

Původní rozhovor o okolnostech emigrace Ivo Sanitera do Rakouska přes Jugoslávii z roku 2018 na odkazu: https://fmpatriot.cz/magaziny/2018/03_2018.pdf

INZERCE FMP 1972/01

www.auta-lpg.cz

☞ **Montáže LPG**
☞ **Revize LPG-CNG**
☞ **Servis**

776 226 998

Kunčičky u Bašky 66

CNG

LPG

INZERCE FMP 1961/02

**STŘEDNÍ PRŮMYSLVÁ ŠKOLA
OBCHODNÍ AKADEMIE
JAZYKOVÁ ŠKOLA
FRÝDEK-MÍSTEK**

✓ **Strojřemství** ✓ **Informační technologie**
✓ **Technická zařízení budov** ✓ **Obchodní akademie**
✓ **Technické lyceum** ✓ **Ekonomické lyceum**
* všeobecný technický základ ✓ **Veřejnosprávní činnost**
* výborná příprava na VŠ

POJ F≈M – Škola, která sPOJuje!

- ✓ jistota uplatnění pro techniky i ekonomy
- ✓ vysoká podpora výuky cizích jazyků
- ✓ nadstandardní úroveň vybavení a spolupráce s firmami
- ✓ dlouhodobě výborné výsledky u maturitní zkoušky
- ✓ certifikáty – CISCO, Autodesk, ECDL, FCE, CAE
- ✓ startup DRIP – skutečná firma vedená studenty
- ✓ rozsáhlá mimoškolní činnost, Klub anglického divadla
- ✓ odborné praxe studentů v zahraničí v rámci Erasmus+
- ✓ výuka odborných předmětů v angličtině – CLIL
- ✓ bezplatné kurzy přípravy k přijímacím zkouškám

web: www.pojfm.cz, email: skola@pojfm.cz,
FB: @pojfm, tel: 558 406 111

Den otevřených dveří: 4. 2. 2023

POJ F≈M

Právníková organizace
Moravskoslezského újezu

Skupina It ve své zkušebně, Ivo Saniter druhý zprava

Foto | archiv Ivoše Sanitera

Foto | Petr Andráško

Skauting je prostě životní styl a sdílení určitých hodnot, říká historik David Pindur

Vyprávění a vzpomínky prarodičů formovaly jeho vztah k našemu kraji a zájem o historii. Společně s otcem se zúčastnil ustavující schůzky obnoveného Junáka ve Frýdku a skautingu zcela propadl. Nejen o dětství a skautování, ale také o publikační činnosti a profesi historika jsem rozmlouval s Davidem Pindurem, který se ve svém současném místeckém bydlišti cítí jako Slezan v exilu.

► Jiří Vítězslav Sachr

Oba rodiče pochází ze Slezska. Nakolik vás ovlivnil jejich původ v zájmu o historii našeho regionu a zejména Těšínska?

Tatínek sice pochází z Horních Domaslavic, ale do základní školy nastoupil už ve Frýdku, kam se rodina přestěhovala. Podobně na tom je i maminka, jejíž rodiče zpočátku denně dojížděli

z rodné Morávky za prací do Válcoven plechu. Moji rodiče už tedy vyrůstali v našem městě. Jinak tomu ale bylo u prarodičů z obou stran, silné pouto a vztah k rodným končinám u nich přetrvával i poté, co se přestěhovali do města.

Pravděpodobně nejkomplikovanější vztah k rodné hrouď měla babička z otcovy strany. Narodila se v Jablunkově, ale

vyrůstala v původní Karviné, která později téměř celá zanikla v důsledku důlní činnosti. Po druhé světové válce studovala na Ošetřovatelské škole okresní Charity v Ostravě-Přívoze. Absolvovala ji v červnu 1948 jako diplomovaná ošetrovatelka nemocných. Poněvadž otevřeně kritizovala tehdejší politické poměry, přidělili jí rozlehlý rajón rozprostírající se od Dobratic až po Bludovice. V oblasti nebyl lékař, bydlela na faře v Domaslavicích a denně obcházela pěšky pacienty v řídce rozestých chalupách svého okrsku. Zde se seznámila s mým dědečkem. Oba v dětství a dospívání poznamenal

těžký pomnichovský i válečný vývoj na Těšínsku. Dědeček byl navíc velkým domaslavickým patriotem a v roce 1960 vlastnoručně opravil silně zchátralou zámeckou kapli, čímž ji uchránil od demolice – zámek takové štěstí neměl. Prarodiče Pindurovi byli aktivními věřícími a v církevních kruzích měli řadu zajímavých kontaktů. S babičkou jsem např. jezdil na návštěvy k sestrám alžbětinkám do Jablunkova či na faru v Českém Těšíně, kde tyto řeholnice také působily. Byl to svět odlišný tomu, který prezentovala tehdejší socialistická propaganda. Vyprávění a vzpomínky prarodičů formovaly můj

Frýdecká vlčata se svým vedoucím Petrem Jonákem, druhý zprava David Pindur, Hřčava, červenec 1990.

Setkání s exulantem Klimšou na velvyslanectví České republiky v Santiagu de Chile, 12. června 1999.

zájem o komplikovanou minulost a vztah k našemu kraji.

Od roku 2008 působíte v Muzeu Těšínska v Českém Těšíně jako historik, redaktor a správce sbírek. Co všechno tato práce obnáší?

Její důležitou částí je kurátorství, tedy správa muzejních sbírek, jejich evidence a rozšiřování. Jako kurátor mám ve správě např. fond pohlednic čítající přes jedenáct tisíc exemplářů. Moje vědecko-výzkumná pracovní náplň vyúsťuje především v publikační činnost, ale i přednášky a výstavy. Kromě toho jsem po celou dobu svého působení v muzeu redaktorem časopisu Těšínsko, který v současné podobě vydáváme dvakrát ročně.

Spojené dvojměstí Frýdek-Místek oslavilo před několika dny své osmdesátileté výročí. Dětství jste prožil ve Frýdku, dnes se svou rodinou žijete na levém břehu Ostravice, tedy v Místku. Cítíte se více Frýdečanem, nebo Místečanem?

Jsem Slezanem, tedy Frýdečanem v moravském exilu, to myslím vážně! (smích) Můj domov a dětství, to byla frýdecká Lískovecká ulice a poměrně rozsáhlá území z obou jejích stran. Lipinský les až do míst nám zapovězené ulice Míru, z druhé strany pak rybníky na Panském potoce, Stovky, Fukalovice a přes pole bývalá dělnická kolonie Nová osada (Berlín). A samozřejmě kontakty s frýdeckými starousedlíky. Například Josefem Langem, díky kterému jsem se dozvěděl, že Frýdek v minulosti to byli také Němci, Václavem Rottkem, jehož otec Emanuel sepsal obsáhlý, žel nikdy nevydaný rukopis o dějinách Frýdku, či v neposlední řadě středoškolským pedagogem PhDr. Karlem Novákem, který se věnoval historii zdejších kostelů.

Coby osmiletý jste stál u obnovy skautského hnutí. Co pro vás skauting znamená a jak vás formoval?

Ke skautování mě přivedl otec, s nímž jsem se počátkem roku 1990 zúčastnil ustavující schůzky obnoveného Junáka ve Frýdku. Jako vlče jsem ještě téhož roku v červenci absolvoval první stanový tábor na Hřčavě. Krásné a rázovité prostředí poblíž polské hranice – neskutečná romantika a cenná přátelství. Byla to doba,

kdy ze všech vedoucích prýstila živelná energie a elán, chuť něco dělat a dokázat. Nakazili i nás děcka. Bylo to přesně to, co jsme s kamarády hledali už dříve. Svět Foglarových hrdinů – Rychlých šípů i tajemných Vontů, či zálesáků z knih Ernesta Thompsona Setona. Frýdeckými Stínadly se pro nás stalo tehdy silně zdevastované Zámecké náměstí a přilehlé ulice. Opuštěné domy, které v té době procházely rekonstrukcí, jsme tajně prolézali a stylizovali se do rolí našich knižních hrdinů...

V září 1991 jsem se stal členem skautské družiny Irbisů, kterou jsem později vedl. Scházeli jsme se v klubovně na Kostikově náměstí, jezdili na výpravy, tábořili ve volné přírodě. Jsem potěšen, když od současných vedoucích, o generaci mladších, slyším, že se o naši družinu v oddíle dodnes mluví s respektem. Skauting je prostě životní styl a sdílení určitých hodnot. Mohu jen potvrdit Svojsíkův citát: „Jednou skautem – navždy skautem.“

Zúčastnil jste se dvou celosvětových skautských jamboree v Holandsku a Chile. Jak jste se do české výpravy dostal?

V obou případech mě nominovala místní organizace. Prošel jsem náročným celostátním konkurzem a uspěl. Byla to pro mě velká čest. Jamboree v Holandsku proběhlo v roce 1995, další se o čtyři roky později konalo v chilském Pícarquinu. Ještě před odletem do Jižní Ameriky přijal naši národní delegaci v Lánech prezident Václav Havel. Tohoto 19. celosvětového jamboree pod chilskými Andami se zúčastnilo téměř třicet tisíc skautů z celého světa. Program byl připraven tak, aby se chlapci a dívky měli možnost lépe seznámit se svými zahraničními vrstevníky, poznali jejich mentalitu i kulturu zemí, ze kterých pocházeli. Po ukončení akce, kterou např. navštívil i chilský prezident Eduardo Frei Ruiz-Tagle, jsme ještě bydleli v rodinách místních skautů v Santiagu de Chile. Překvapila mě česká stopa, kterou šlo tehdy v této metropoli nalézt – dva kostely Pražského Jezulátka, Lidická ulice, obchody Baťa... Chilané jsou Čechům navíc mentalitou i životním stylem hodně podobní.

Zajímavé bylo také setkání s českými exulanty na recepci, kterou pro nás 12. ledna 1999

připravila česká ambasáda v Santiagu. Zde jsem se třeba setkal s jistým panem Klimšou. Jeho řeznictví v rodné Dolní Lutyni po roce 1948 znárodnili, a tak se rozhodl odejít do emigrace. Žil v Chile kontinuálně od 50. let. Nevím už, zda byl aktivnějším stoupencem Pinochetova režimu, ale pamatuji si jeho výrok: „Chile se mění a komunisti tu dělají bordel...“

Jste jako autor nebo spoluautor podepsán v řadě knižních publikací věnovaných historii měst a obcí. Před dvěma lety vyšla monografie Řepišť, mezi nejnovější patří Vratimov, další publikace je věnovaná společně třem obcím – Bílé, Ostravici a Starým Hamrům. Co všechno práce na takové knize obnáší? Kolik času uplyne, než se dostane čtenáři do rukou?

Podnět přichází ze strany obcí. Například knihu o Vratimově si objednal tamní městský úřad u Muzea Těšínska tzv. na klíč. S požadavkem na zpracování obsáhlé publikace o Bílé, Starých Hamrech a Ostravici jsem byl osloven napřímo starosty těchto obcí. Není to jednoduché, chci, aby byly pojaté co nejkomplexněji, vědom si toho, že to není v silách jednotlivce. Sestavíte tedy autorský kolektiv, začíná bádání a sběr materiálů v archivech, hovoříme s pamětníky, jejichž vzpomínky je nutné rovněž ověřovat. Práce zabere mnoho let.

Podařilo se vám odhalit nějaká tajemství či zapomenuté příběhy?

Pokud bych zůstal např. u poslední ze zmíněných knih, sledovaná horská oblast je plná pozapomenutých i zcela zapomenutých příběhů. Ano, výzkumem v nejednom případě skutečně došlo k překvapivým a nečekaným zjištěním. Pokud bych se podíval do minulého století, pak např. zmíním, že v roce 1918 mělo vyrůst v údolí Červík v dnešních Starých Hamrech plicní sanatorium po vzoru podobného zařízení u Salcburku. Nebo že v roce 1946 existovala vážně míněná snaha o zřízení památníku obětem druhé světové války z řad junáků na hoře Smrk. Kdyby to vyšlo, zřejmě by nebylo Ivančeny. A tak bych mohl ještě dlouho pokračovat. (smích)

Narazil jste mezi nimi na nějaký příběh, který vás překvapil nebo něčím obzvlášť zaujal?

Těch bylo také několik, zde bych připomenul alespoň zajímavý osud kněze Karla Boby, rodáka ze Starých Hamer. Od sirotka a pasáčka krav přes holičského učedníka a kuchaře v klášteře až po studium a aktivní kněžské působení (jen pro zajímavost, primiční mši sloužil 5. července 1945 v Místku). Posléze to byl politický vězeň 50. let, po propuštění z vězení musel dlouhá léta působit v dělnických profesích. Později se Karel Boba stal farářem v Hostivici u Prahy s aktivními kontakty na podzemní církev v Československu a NDR. Zemřel osm měsíců před sametovou revolucí. Život se s ním vůbec nemazlil, přesto nezahořkl a dovedl odpustit.

Na čem v současnosti pracujete?

V těchto chvílích připravuji odbornou studii o jedné trestněprávní kauze z roku 1696 vyšetřovanou městským soudem ve Frýdku. Šlo o nevšední vraždu a výsledky mého pátrání by se zájemci měli dozvědět na podzim letošního roku. ■

PhDr. David Pindur, Ph.D., se narodil 5. června 1981 ve Frýdku-Místku. Absolvoval Slezskou univerzitu v Opavě a od roku 2008 působí v Muzeu Těšínska, kde se dlouhodobě věnuje církevním dějinám Slezska a severovýchodní Moravy, oblasti Těšínska v období raného novověku a novověku či pomocným vědám historickým. K jeho zásadním publikačním počínům patří monografie Světla a stíny barokní církve ve Slezsku. Frýdecké arcikněžství v letech 1654–1770 či Domus orationis. Farní chrám sv. Jana a Pavla v Místku v proměňách staletí. Je autorem či spoluautorem mnoha odborných i populárně-vědných publikací, mj. řady monografií historie měst a obcí (Český Těšín, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Malenovice, Mosty u Jablunkova, Petřvald, Řepiště, Třanovice, Vratimov a dalších) či farností a kostelů.

Autorsky se podílel se na scénářích a přípravě obecních či církevních expozic v Bohumíně (2016), Bruzovicích (2014), Frýdku (2011) a Třanovicích (2013). Je ženatý, otec tří dětí.

Přípravná cesta pro výjezdy žáků Střední školy řemesel na pracovní stáže do Turecka a úspěšné výjezdy do Portugalska

Ředitel školy Mgr. Petr Solich se společně s koordinátorkou evropských projektů Ing. Janou Blahutovou, MBA, a učitelkou jazyků Mgr. Vendulou Stodolovou vydali na týdenní návštěvu tureckého města Ismit, aby na tamější škole zajistili s projektovým týmem metodickou přípravu potřebnou pro přijetí českých žáků maturitních a učebních oborů.

Tamější turecká střední škola je zařízením pro výuku technických oborů pro téměř 2500 žáků. Co se týká vzdělávání, jedná se o shodné obory, vyučované rovněž na Střední škole řemesel ve Frýdku-Místku.

Ve spolupráci s projektovým týmem, čítajícím 32 osob, bylo projednáno mimo

výchovně-vzdělávacího působení také umístění žáků ve firmách, ubytování se stravou a program, zahrnující seznámení žáků s tamější kulturou, památkami a odpočinkovými aktivitami u moře.

Díky Erasmu+ se daří úspěšně realizovat i pracovní stáže do Portugalska. V březnu vycestovalo na pracovní stáž do

portugalského města Braga šest pedagogů odborných předmětů, v květnu 14 žáků učebního oboru truhlář a maturitního oboru nábytkářská a dřevařská výroba, v říjnu 17 žáků učebních a maturitních oborů elektro. S žáky vždy vyjíždějí dva pedagogové – jeden za odbornou výuku a druhý vyučující jazyky.

Pracovní stáže v zahraničí jsou prioritně určeny k rozšíření odborných znalostí, ale slouží také ke zvýšení jazykových dovedností a poznání nových kultur. Výjezdy jsou plně financovány z evropského programu Erasmus+. Studenti získávají ke svému zpravidla třítydennímu pobytu finanční příspěvek pro vlastní potřeby.

Jednoleté studium učebních oborů a odborné kroužky pro žáky a veřejnost

Střední škola řemesel nabízí oblíbenou formu studia, určenou pro všechny zájemce s ukončeným středoškolským vzděláním (ať v učebním, nebo maturitním studijním programu). Během jednoho roku je možné získat plnohodnotný výuční list v některém z nabízených učebních oborů. Studium je zaměřeno především na praktickou výuku a teorii, která zahrnuje pouze odborné předměty. Vyučování probíhá v řádné denní formě.

„Díky zapojení školy do projektů OKAP I a OKAP II, které

významně podporuje Moravskoslezský kraj, umožňujeme jako jedna z mála škol rozšiřování odborných znalostí a zvyšování kompetencí nejen našim žákům, ale především také široké veřejnosti. Díky nadstandardní výuce si naši žáci nejen rozšiřují portfolio svých odborných znalostí, ale zároveň získávají certifikáty, které uplatňují při své další profesní kariéře,“ říká manažer školy pro přijímání ke studiu Mgr. Vladimír Švidrnoch. K oblíbeným kurzům s dokladem o absolvování

patří například práce s motorovými pilami, svařování anebo fotovoltika, ke kurzům k rozšíření odborných znalostí například uměleckořemeslné zpracování dřeva nebo programování a obrábění dřeva na CNC strojích.

„Zapojení školy do projektů OKAP I a II přináší dobrou spolupráci se základními školami, kde naši pedagogové rozvíjí vztah žáků k řemeslu, bez ohledu na to, jakou cestou se po ukončení povinné devítileté docházky vydají,“ dodal závěrem Švidrnoch.

Také letos prošel Tříkrálový průvod oběma částmi města

DIVADLA

Nová scéna Vlast

28. 1., 19:00 Knoflíkáři

Hořká ironická komedie podle původního scénáře, díky kterému vznikl stejnojmenný slavný kultovní film! Propojené povídky ukazující různé typy lidí a jejich životní osudy – od taxikáře s nevěrnou ženou přes psychologa s každodenními rituály, pitomce, který umí doplňovat na lokomotivu, až k lidem, kteří pomoci umělého chrupu v zadnici ucvakávají knoflíky z gaučů, a amerického pilota, který lituje svého činu. Za přítomnosti autora Petra Zelenky uvádí Komorní divadlo Arté.

29. 1., 15:00 Čert a Káča

Známa lidová pohádka o Káčě, která se chtěla vdát – třeba i za čerta! Pohledná Kačenka neměla u mládežců štěstí, protože byla tuze hubatá. Každému hned od plic pověděla, co si o něm myslí. V hospodě se chystala posvícenská zábava a Káča neměla nikoho, kdo by ji provedl v kole. A ona by přitom tak ráda tancovala, třeba i se samotným Luciferem! Uvádí: divadlo SemtámFór.

5. 2., 15:00 O Koblížkovi

Oblíbená pohádka o nezdárném Koblížkovi v autorské úpravě pro herce a loutky. Toto veselé hudební pojetí vás skvěle pobaví i poučí. Uvádí: divadlo Milana Štátrného.

9. 2., 19:00 Začínáme končit

Populární komedie uznávaného francouzského autora a komika, která vystižně vypráví o vztazích mezi muži a ženami, o plynutí času, strachu ze stárnutí a ošklivosti i o (ne)schopnosti být spolu. Originálně postavený text, jehož hlavní ženská role je svým způsobem dvojrolí – ztvárňuje nejen atraktivní zralou ženu, ale zároveň stejnou ženu tak, jak ji vidí její manžel, který je přesvědčený, že jeho manželka v poslední době příliš rychle stárne. Uvádí: Divadlo Kalich.

12. 2., 15:00 O Sněhurce a sedmi trpaslících

Klasická pohádka o princezně Sněhurce, sedmi trpaslících, zlé královně a krásném princovi. Uvádí: Divadlo KK.

15. 2., 19:00 Valentine show

Miloš Knor jako vztahový guru? Ano i to je možné. Zamílované stand up comedy představení známého komika.

19. 2., 15:00 Hobit

Pohádkový příběh z dávné Středozemě o nebezpečném putování hobita Bilba Pytlíka a družiny trpaslíků. Spolu s čarodějem Gandalfem se vydají na dobrodružnou cestu za uloupným pokladem, který stráží drak Šmak. Uvádí: Těšínské divadlo Bajka.

20. 2., 19:00 Šikmý kostel

Adaptace strhujícího a ceněného románu Karin Lednické. Kronika ztraceného města Karviné je autentickým svědectvím o životě obyčejných lidí procházejících dějinami – válkami, politickými převraty, národnostními sváry, v regionu, kde na vše padá uhelný prach. Trosky domů zarůstají travou, ulice si bere zpátky les. Vzpomínky byly nuceně vymazány, lidé odsunuti a přesídleni. Jen kostel svatého Petra z Alkantary ční šikmo k nebi jako poslední připomínka ztraceného města, které se kvůli neřízené těžbě uhlí začalo propadat a nakonec bylo srovnáno se zemí. Uvádí: Divadlo Petra Bezruče.

25. 2., 19:00 Knoflíkáři

Hořká ironická komedie podle původního scénáře. Uvádí: Komorní divadlo Arté.

1. 3., 19:00 Soukromé rozhovory

Bergmanovské variace na téma manželství a ztráty víry v druhého člověka. Za doprovodu živé hry na trubku jsou Soukromé rozhovory v režii Jana Nebeského intenzivním ponorem do vztahu mezi ženou a mužem. Uvádí: Divadelní spolek JEDL.

Čtyřlístek, divadlo na Slezské

11. 2., 15:00 O pejskovi a kočičce

Tři příběhy na motivy knihy Josefa Čapka – O pyšné noční košilce. Jak si pejsek s kočičkou dělali k svátku dort, Jak si myli podlahu. Hraje DS KuKo Frýdek-Místek.

25. 2., 15:00 Líná Máňa

Premiéra činoherní pohádky o holce, která vyrazí do světa na zkušenu, ale je strašně líná. Je Máňa tak líná, že vše pokazí, nebo se napraví a stane

se z ní pilná a šikovná holka? Na motivy hry Petra Tomšů Líný Kuba, holé neštěstí. Hraje Místecké divadlo DS Štronzo Frýdek-Místek.

25. 2., 19:00 Velká neviditelná ruka

Svět postihla pandemie covidu. Jak se s tím vypořádají naši trošeční? Nechájí se naočkovat? Přizpůsobí se novému světu plnému pravidel, roušek a nařízení? Premiéra autorského představení Darrena Bakera – hraje Enthemor Frýdek-Místek.

Divadelní klub D.N.A.

16. 2., 19:00 Smím prosit, Dodo?

Situáční komedie v podání Divadelního souboru D.N.A.

23. 2., 19:00 A do pyžama!

25. 2., 19:00 Kukur, patriot strachu

Pásmo jednoaktových her.

KINA

Kino Vlast

27. 1., 17:00 Zoubková víla

27. 1., 19:00 Přání k narozeninám

29. 1., 17:00 Úžasný Mauric

29. 1., 19:00 Babylon

30. 1., 17:00 M3GAN

30. 1., 19:00 Pissarro – otec impresionismu

31. 1., 16:30 Whitney Houston – I Wanna Dance with Somebody

31. 1., 19:00 Velká svoboda

1. 2., 10:00 Střední záležitost

1. 2., 17:00 Přání k narozeninám

1. 2., 19:00 BTS: Yet To Come in Cinemas

4. 2., 15:00 Úžasný Mauric

4. 2., 17:00 BTS: Yet To Come in Cinemas

4. 2., 19:00 Avatar: The Way of Water (3D)

5. 2., 17:00 Asterix a Obelisk: Říše středu

5. 2., 19:00 Ostrov

6. 2., 15:00 Úžasný Mauric

6. 2., 17:00 Ostrov

6. 2., 19:00 Osm hor

7. 2., 15:00 Zoubková víla

7. 2., 17:00 Asterix a Obelisk: Říše středu

7. 2., 19:00 Víly z Inisherinu

8. 2., 10:00 Princezna zakletá v čase 2

8. 2., 15:00 Asterix a Obelisk: Říše středu

8. 2., 17:00 Ostrov

8. 2., 19:00 Muž jménem Otto

9. 2., 10:00 Kocour v botách: Poslední přání

10. 2., 9:30 Websterovi ve filmu

10. 2., 15:00 Úžasný Mauric

11. 2., 15:00 Doručovací služba čarodějky Kiki

13. 2., 19:00 Korzet

14. 2., 17:00 Láska podle plánu

14. 2., 19:00 Dokonalý trik

15. 2., 10:00 Piargy

22. 2., 10:00 Přání k narozeninám

22. 2., 19:00 Český lev | Good old Czechs

25. 2., 10:00 Kocour v botách: Poslední přání

27. 2., 19:00 Český lev | Arvéd

Další program na www.kulturafrn.cz

KONCERTY

Národní dům

4. 2., 20:00 Rapová past

Psycho Rhyme je jeden z nejzajímavějších hráčů české Rapové scény, který se po letech vrací zpátky domů, s koncerty v rodném městě.

22. 2., 19:00 Štefan Margita – Na správné cestě

Štefan Margita, operní pěvec, tenor, se z operního světa poprvé vydá do světa šansonu! Pro svoje fanoušky si tentokrát připravil více než hodinový koncert plný zcela nových písní, které pro něj napsal zpěvák a skladatel Michal Kindl.

28. 2., 18:00 Koncert žáků ZUŠ Frýdek-Místek

Na koncertě vystoupí nejlepší žáci školy, kteří základní uměleckou školu a město Frýdek-Místek často reprezentují na různých soutěžích, přehlídkách a koncertech v ČR i v zahraničí.

2. 3., 19:00 Lubomír Brabec a Karolína Žmolíková

Lubomír Brabec patří k legendám koncertního kytarového umění. Svou hrou ovlivnil hudebníky nejrozličnějších oborů. Jako hosta svého kytarového recitálu přizval mladou pěvkyni sopranistku Karolínu Cingrosovou Žmolíkovou, která patří k našim největším pěveckým nadějím.

Klub Stolárna

28. 1., 20:00 Gilad Atzmon Q

Gilad Atzmon je špičkový jazzový saxofonista narozený v roce 1963 v Izraeli. Patří k vyhledávaným jazzovým hudebníkům, hrál a nahrával s Pink Floyd, Paulem McCartneyem, Robbie Williamsem, Sinéad O'Connor, Robertem Wyattem a The Water Boys. Vystoupí společně s domácími Petrem Benešem, Dušanem Černákem a Tarasem Vološčukem z Ukrajiny.

Hudební hospůdka U Arnošta

18. 2., 19:00 Vlny setkání... II.

V rámci nového cyklu folkových koncertů se představí bluegrassová kapela Goodwill a písničkářka Lenka Mandoli.

Hudební klub Stoun

3. 2. Hity ze záhrobí 18+

4. 2. Rave!

10. 2. Bass Invasion

11. 2. Valentýnské hity ze záhrobí

17. 2. Black Friday: Metalfest

18. 2. Prago Union & Live Band

24. 2. NO!SE w/ Shmidoo

25. 2. Mňága a Žďorp

3. 3. Horkýže Slíže

VÝSTAVY

Muzeum Beskyd

do 29. 1. Dámy a pánové, zadejte se

Plesová sezona se pomalu blíží, je potřeba oprášit taneční boty a vzpomenout si na základní kroky tanců. Fenomén tanečních kurzů a všeho, co k nim patří, se pokusí přiblížit výstava. Dává si za cíl oživit vzpomínky na učení se základních kroků společenských tanců, základů slušného chování a etikety. Nahlédneme do tanečního pořádku, zavzpomínáme, kde všude se konaly taneční zábavy.

od 9. 2. Karel Lepík – výběr z tvorby 1988-2022

Umělecká výstava se soustřeďuje na to nejlepší z tvorby akademického malíře Karla Lepíka. Vernisáž proběhne 9. 2. v 17:00 hodin.

do 2. 4. Vážky ve světle knih

Přírodovědná výstava osloví nejen zájemce o život hmyzu a vážek, ale také čtenáře knih. Komentované prohlídky proběhnou 17. 2. a 17. 3. od 15 do 16 hodin.

Knihovna Frýdek

do 28. 2. Začarovaný Hvozď

Putovní výstava ilustrací Ester Kuchynkové z knihy Začarovaný Hvozď: Příběh dětí z Končiny od Kláry Smolíkové. Vznikla ve spolupráci s nakladatelstvím Pikola a je tvořena třinácti závěsnými panely velikosti A2.

Knihovna Místek

od 2. 2. Bronislav Liberda a jeho známá ilustrátorská tvorba pro děti

Včelařské muzeum Chlebovice

Pro veřejnost otevřeno čt-pá: 13:00-17:00,
so: 9:00-12:00 hodin.
www.vcelarskyareal.cz

OSTATNÍ**Muzeum Beskyd, Zelený dům****2. 2., 16:30 Landsbergerův park – dnešní Faunapark**

Přednáška přinese zajímavé informace o dnešním Faunaparku. V roce 1851 Filip Landsberger začal podnikat v někdejší zámecké obci na místě bývalého pivovaru. Postupně zde vyrostly další objekty, jeho syn Adolf založil park a postavil vilu, pozdější ředitelství textilky Slezan.

6. 2., 16:30 Znáte místecké ulice?

Zimní komentovaná procházka vás provede různými místeckými zákoutími. Sraz v 16:30 hodin u kašny na místeckém náměstí Svobody.

6. 2., 16:30 Znáte frýdecké ulice?

Komentovaná prohlídka přiblíží historické centrum Frýdku a jeho významné ulice. Sraz v 16:30 hodin u kašny na Zámeckém náměstí ve Frýdku.

Muzeum Beskyd Studijní knihovna

Knihovna nabízí všem zájemcům o odbornou a regionální literaturu více než 38 000 svazků a také několik druhů přírodovědných a společenskovedných vědeckých časopisů. Knihovní fond zahrnuje především naučnou literaturu se vztahem k regionu Frýdecko-Místecko, popř. severní Moravy a Slezska. Naše knihovna je specializovanou knihovnou a knihy si zde můžete zapůjčit pouze prezenčně. Vstup z prvního nádvoří frýdeckého zámku. Otevřeno: pondělí, čtvrtek: 9:00-12:00, 13:00-17:00, pátek: 9:00-12:00.

Knihovna Místek**6. 2., 16:30 Přednáška o umění – cyklus Cestami starověkých kultur – INDIE**

První ze čtyřdílného cyklu stručných přehledů dějin výtvarných kultur. Základní charakteristika dějin, filozofických pohledů a vývoje. Pohledy do kultur kontinentů, které utvářely dějiny světa. Přednáší PhDr. Věra Strakošová.

21. 2., 16:30 Středověké bestiáře

Přednáška Marka Žágory o umění.

Knihovna Frýdek**28. 2., 18:00 Bylinky – jak nám mohou pomoci s jarní očistou těla a s imunitou**

Lektorka Anna Pačlová bude s návštěvníky diskutovat na téma jarní očisty pomocí bylin.

Katolický lidový dům, Místek**14. 2., 9:00 Valentýnský karneval pro osoby zdravotně postižené**

Přehlídka masek a tombola, chutný oběd, veselá zábava a tanec.

Faunapark**29. 1., 15:00 Na Hromnice o hodinu více**

Hravou formou se dozvíme, proč se vlastně Hromnice slaví a co znamenají. Proč se říká „na Hromnice o hodinu více“ a skutečně to znamená, že jaro už je za dveřmi?

Historický kočár přijel o Vánocích do Paskova

Historický kočár z přelomu 19. a 20. století přicestoval do Paskova o Vánocích. Zrestaurovaný vůz obohatil paskovskou zámeckou expozici a k vidění pro veřejnost bude od počátku nové sezony.

Cesta kočáru do Paskova však nebyla vůbec jednoduchá. Téměř půl roku trvající trpělivá restaurátorská práce otce a syna Čambalových, kteří kočáru vrátili jeho vznešený vzhled. Starosta Paskova Petr Baďura krátce komentoval historii nového muzejního exponátu: „Podobný kočár typu Mylord byl podle našich informací kdysi vyroben na zakázku pro hraběte Günthera Stolberga z paskovského panství. Rada města projednala odkoupení kočáru pro muzeum v Paskově a hledala restaurátora, který by byl schopen

navrátit kočáru jeho původní podobu. Cena restaurátorských prací však byla natolik vysoká, že by si ji město ze svého rozpočtu nemohlo dovolit. Nakonec pomohl odbor kultury Moravskoslezského kraje, který doporučil městu Paskov požádat o individuální dotaci na opravu kočáru s cílem podpory zachování kulturního dědictví po předcích. První informaci o existenci kočáru jsme dostali loni od pracovníka Muzea Fojtství

v Kopřivnici pana Šalka, který zachytil inzerát nabízející prodej torza kočáru.“

Restaurátoři Josef Čambal a jeho syn Radek kočár kompletně rozebrali. Radek opravoval kovové součásti a Josef se věnoval stolařským pracím. „Železné části bylo potřeba jemně opískovat, vyrovnat a opravit a pak opatřit několika ochrannými nátěry. Rozpadlé dřevěné části skeletu kočáru a loukoťových kol bylo nutné nahradit novými, které také potřebovaly několik vrstev ochranných nátěrů. Na závěr kočár dostal nové čalounění a stahovací střechu,“ popsal stručně renovaci Josef Čambal.

Nový pojízdný exponát teď zdobí vstupní vestibul paskovského zámku. A pro vás, milí čtenáři, je to dobrý tip na víkendový výlet za poznáním. ■

Spolek vydal kalendář výtvarného umění regionu

Lahůdku pro milovníky výtvarného umění připravil letos Pobeskydský spolek přátel výtvarného umění ve Frýdku-Místku.

Jde o nástěnný kalendář Výtvarné Frýdecko-Místecko 2023. Kalendář pokračuje v mapování výtvarné scény v regionu. Spolek už dříve prezentoval výtvarníky ve Frýdku-Místku a nyní jde o širší záběr aktivních umělců, kteří působí v našem okolí. Z regionu jsou to třeba Lenka Kovalová, Petr Bednář, Dalibor Valášek a řada dalších umělců-smaltérů, kteří působí v Dílně uměleckého smaltu. Spolek svým kalendářem připomíná, že se propagací

výtvarného umění aktivně zabývá již 55 let. I když je registrován a podporován statutárním městem ve Frýdku-Místku, řada jeho členů pochází z celého regionu, dokonce z Rožnova a Ostravy. Nabízí totiž řadu mimořádných zájezdů za uměním, návštěvy výstav a besedy s umělci, setkání s kvalitními lektory z Ostravy, kteří běžně přednášejí v GVV Ostrava, takže akce ve Frýdku-Místku jsou dostupné i pro naši oblast. Příznivci se tak mohou seznámit se středověkým uměním, špičkovými umělci českými a slovenskými i moderním uměním světovým. Pro letošní rok spolek připravuje

stručný přehled dějin světového výtvarného umění. Zájemci o kalendář nebo členství ve spolku se mohou informovat na tel.: 732 733 653. Měsíční přehled akcí je zveřejňován na webu. ■

www.pkpvu.webnode.cz

Festival severských filmů a Nordická sezóna v kině Vlast

Nová scéna Vlast představuje do poloviny února letošního roku umění, vědu a kulturu severoevropských zemí pod názvem Nordická sezóna.

Festival severských filmů SCANDI, které už pevně zakotvily v minulých letech v programové nabídce kina, letos nově doplní přednášky, výstavy a další aktivity v rámci česko-severské spolupráce.

Až do 15. února mohou návštěvníci kina Vlast zhlédnout výstavy o aktuálním působení českých vědců v Arktidě, knižní ilustrace a obrazy Julia Payera, arktického badatele, výstavu Severské jazyky, která představuje minoritní jazyky ze severu Evropy. Dále se uskuteční přednášky českého diplomata Zdeňka Lyčky a vědce Josefa Elstera o Arktickém festivalu, významné stanici Josefa Svobody na Svalbardu a přilehlých polárních oblastech. Dokumentární film Jaroslava Fragnera diváky seznámí s uměleckými a architektonickými zajímavostmi na Islandu.

Vizuální umělkyně Nikola Brabcová návštěvníky naučí vyrábět obrazy z mořských řas, a proto doporučujeme její projekci navštívit i s dětmi. Filmová přehlídka současných severských filmů nabídne to nejlepší z dánské, švédské, finské, norské a islandské kinematografie. Další podrobné informace naleznete na webových stránkách. ■

www.kulturafrfm.cz

Frýdecko-místecké ulice – po kom se jmenují?

► Kateřina Janásová

Kvapilova ulice

Jaroslav Kvapil se narodil 25. září 1868 v Chudenicích u Klatov do rodiny lékaře. Po gymnáziu studoval medicínu, filologii i práva, ale studia nedokončil.

Od 90. let 19. století se věnoval divadelní problematice jako kritik, režisér a dramaturg. Téměř 20 let působil v Národním divadle v Praze, kde uvedl mimo jiné 15 her Williama Shakespeara. Byl i aktivním kulturním a politickým činitelem (člen Sokola, ilegální organizace Mafie, stylizoval Manifest českých spisovatelů v roce 1917). V letech 1921–1927 byl režisérem a ředitelem Divadla na Královských Vinohradech. Podstatně ovlivnil vývoj moderního českého divadlnictví. Po roce 1928 vlivem oční choroby odešel do soukromí a režíroval jen pohostinně. Za 2. světové války byl pro odbojovou činnost i vězněn. Zemřel počátkem ledna roku 1950 v Praze, ostatky jsou

Hana a Jaroslav Kvapilovi

Foto | Muzeum Beskyd Frýdek-Místek

uloženy v rodných Chudenicích. Jeho první ženou byla významná herečka Hana Kvapilová. V roce 1946 byl jmenován národním umělce a v roce 1998 získal Řád T. G. Masaryka II. třídy in memoriam.

Jaroslav Kvapil psal básně i dramata, známá je jeho Princzna Pampeliška, překládal zejména H. Ibsena a B. Björnsena, napsal libreto k operám Debora J. B. Foerster a Rusalka A. Dvořáka, režíroval také 3 filmy

v 2. desetiletí 20. století. Kvapilova ulice v Místku je obklopena zahradami, rodinnými domy a budovami, které slouží jako sídla firem. Vede od nového kruhového objezdu pod dálnicí D56 k rušné ulici Palkovické. ■

INZERCE FMP 1971/01

INZERCE FMP 1967/01

POPTEJTE NOVÁ OKNA I DVEŘE ZA VÝHODNÉ CENY

Ušetřete za okna i energie už tuto zimu.
Pořídte si úsporné řešení na míru vašemu bydlení.
Nakupte okna a dveře ještě za výhodné ceny.

Akce platí do 28. 2. 2023

OBCHODNÍ KANCELÁŘE VE VAŠEM REGIONU:

OSTRAVA ostrava@pramos.cz, 775 591 346
OPAVA opava@pramos.cz, 775 591 357
NOVÝ JIČÍN novyjcicin@pramos.cz, 775 591 361
800 100 111, více na www.pramos.cz

Pomůžeme Vám se získáním
dotací z programu
Nová zelená úsporám light plus

SBĚRNÉ DVORY s.r.o.

VYKUPUJEME

- ZA HOTOVÉ PAPÍR A AKUMULÁTORY
- PŘEVODEM NA ÚČET ŽELEZO A BAREVNÉ KOVY
- ZPĚTNÝ ODBĚR ELEKTROZAŘÍZENÍ
- VAŠE DOKUMENTY SKARTUJEME
A JEŠTĚ VÁM ZAPLATÍME!

Svazarmovská 88, FM, Bahno tel.: 558 434 321, 723 188 472
Ostravská 103, Sviadnov tel.: 558 655 075, 602 510 018
fax.: 558 655 607
J. Matěje 515, Brušperk tel.: 558 666 441, 606 476 330
Okružní ulice, Frýdlant n. O. tel.: 603 740 642, 724 314 646

e-mail: sbernedvory@seznam.cz
www.sbernedvory.cz

POMŮCKA: EA, ES	KOPEC SLÁMY	ZELENINOVÝ POKRM		DOMÁCÍ ÚKOL ZKR.	KLADNÉ ELEKTRODY		TITUL DOKTORA ZKR.	OZNAČENÍ MOUKY	INICIÁLY HERCE VOJTKA	ZVUK TROUBENÍ TRUBKY	INICIÁLY HERCE VAŠUTA	OXID URANATÝ	NÁRODNÍ DIVADLO BRNO ZKR.	POZORNOST		VÝČPĚT	SLADKO- VODNÍ RYBY	MUŽSKÉ JMÉNO ZDROB.
INICIÁLY HOKEJ. TRENÉRA LENERA			ANO RUSKY			NĚMECKÉ MĚSTO ZN. ZUBNÍ PASTY									OPAK DOBRA			
INICIÁLY ZAVODNÍKA ENGHEO			1. DÍL TAJENKY												PLÉST VĚNCE			
			DRUH TRÁVY												NETEČNÝ PLYN			
O CO SLOVENSKY				OBCHODNÍ DŮM ZKR.								ZBROJ						
				MAKETA														
DOBYTČE													ÚKON VE FOTBALE	MRAVO- KÁRCE ČERVENÁ BARVA				
	STYL	ZPŮSOB ČÁST OCEÁNU										ODVĚTVÍ					MÍSTO V DIVADLE	TENTO DEN
PŘÍMĚŘÍ					SVAZEK ROSTLIN	INICIÁLY SPIŠO- VATELE OLBRACHTA						ANIMOVANÝ KAČER ??? V POŘÁDKU HOVOR.						
HLTATI							DODATEK V DOPISE ZKR.	PRIMÁT	INICIÁLY HERCE LIPSKEHO	SUMERSKÝ BŮH VOD	ŽLUTOHNĚ- DĚ BARVIVO INIC. ZPĚV. VANKOVÉ				ZVUK URČ- TĚ VÝŠKY INIC. BÝV. POL. RAŠINA			
KUŇ KNÍŽNĚ			2. DÍL TAJENKY														SPOJKA	
CHEM. ZN. HELIA			AKCIOVÁ SPOLEČ- NOST ZKR.			JEZ						DRUH ZELENINÝ					TO NĚMECKY	

www.ocfrýda.cz

FRÝDA
OBCHODNÍ CENTRUM

Tajenku křížovky **se jménem a adresou (bez tohoto údaje nebudete zařazeni do slosování)** zasílejte na adresu redakce: FM PATRIOT, S. K. Neumanna 1641, 738 01 Frýdek-Místek nebo na e-mail: krizovka@fmpatriot.cz **nejpozději do 20. února**. Tři výherci obdrží dárkový poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda. **Výherci tajenky z minulého čísla jsou a poukaz v hodnotě 500 Kč k nákupu v OC Frýda získávají: Jindřich Polák, Markéta Vyslouzilová a Tomáš Sládeček z Frýdku-Místku.** Ceny výhercům doručíme.

INZERCE FMP-1974/01

Využijte poslední možnosti pořídit si vůz ŠKODA FABIA COMBI Tour s atraktivní výbavou. Počet vozů je omezen, a proto včas navštivte naši autorizovanou prodejnu nebo nás kontaktujte online či telefonicky.

Váš autorizovaný prodejce vozů ŠKODA:

AUTODRUŽSTVO
Beskydská 704
738 01 Frýdek-Místek
Tel.: 730 588 246, 606 692 053
www.ado-autodruzstvo.cz

ŠKODA
FABIA
COMBI

ŠKODA
SIMPLY CLEVER

**POSLEDNÍ
ŠANCE**

Nyní již od
369 900 Kč

Kombinovaná spotřeba a emise CO₂ vozu:
ŠKODA FABIA COMBI Tour: 5,3–6,0 l/100 km, 119,7–136,6 g/km

*ilustrační fotografie

Zetka

AKCE
LEDEN-BŘEZEN

LUMCO®

ČESKÝ VÝROBCE
SEDACÍCH SOUPRAV

Při předložení tohoto inzerátu

sleva 1 000 Kč

na LUMCO sedací soupravy:

KARIN, KLÁRA, NATALI, DREAM, OLIVIE,
LEONA, KLAUDIE a ESTER

Akce platí do 31. března 2023

Frýdlantská 612, (pod kinem Petra Bezruče)
Frýdek-Místek

www.nabytekzetka.cz

VOLITA
SERVIS

Vánoční slevy

**30%
sleva**

- Nastavení oken a dveří
- Výměna kování a komponentů
- Výměna těsnění
- Výměna skla

**Odborná kontrola
u Vás zdarma**

+420 722 903 771

frydek.volitaservis.cz

INZERCE FMP 1950/02

INZERCE FMP 1977/01

INZERCE FMP 1964/01

Circus

Varius

CIRCUS VARIUS NA LEDĚ

OSTRAVA

OSTRAVAR ARÉNA

18.2.2023

TŘINEC

WERK ARENA

12.2.2023

VSTUPENKY

ticketportal

VSTUPENKY NA DOSAH

SHOW N°1
AGENCY